

UKREPI IN PREDPISI

Novi pogoji natečaja za investicijska posojila

Po uredbi o investicijskih posojilih, ki delno spreminja dosedanja uredba o posojilih za investicije in hkrati obsega nekatere druge predpise, je odobravanje posojil za investicije ne glede na izvor sredstev osredotočeno okoli družbenih investicijskih skladov. Od tega so izvzeta posojila za stanovanjsko graditev, ki se financira neposredno iz skladov prispevka za stanovanjsko graditev.

Uredba je sistematizirala nekatere instrumente, katerih smoter je izboljšanje sistema investiranja. Ti instrumenti se že na podlagi posebnih predpisov uporabljajo.

Garantni znesek, delež in depozit

Garantni znesek in delež sta obveznosti investitorjev.

Garantni znesek je obvezen za vsa posojila ne glede na izvor sredstev. Smoter garantnega zneska je, da se zagotovi plačilo morebitne podražene graditve in da se plačajo prve anuitete, če se dovrševanje graditve ne konča v določenem roku.

Delež gre na breme investitorja ali njegovega poroka. Za razliko od garantnega zneska, ki je obvezen v vsakem primeru, se delež plača le, če to predpiše politično teritorialna enota, iz katere sklada se da posojilo. Smoter deleža je, da se svobodna sredstva gospodarskih organizacij in političnih enot usmerjajo v investicije, ki se financirajo iz sredstev investicijskega sklada višje enote.

Nasprotno pa predstavlja depozit del sredstev iz sklada, iz katerega se da posojilo. Depozit potemtakem ni obveznost investitorja, temveč sklada kot posojilodajalca. Depozit je obvezen v vseh primerih, prispeva pa naj k onemogočitvi graditve na široki fronti, k pospešitvi dovršitve investicijskih objektov in k gotovosti plačila opravljenih investicijskih del.

Pogoji natečaja

S to uredbo je razen tega določeno, da se nanašajo odredbe o investicijskih posojilih popolnoma tudi na posojila za stalna obratna sredstva. Potemtakem

so posojila, s katerimi gospodarske organizacije ustvarjajo svoj sklad obratnih sredstev, ki časovno prihaja vzporedno s posojili za osnovna sredstva, popolnoma izenačena z investicijskimi posojili. To pomeni, da se odplačuje investicijski kredit za obratna sredstva z anuitetami v istem roku in z istimi obrestmi kakor posojila za osnovna sredstva gospodarskih organizacij.

Uredba razen tega določa nekatere spremembe v pogojih natečaja za podelitev investicijskega posojila. Poleg obrestne mere, ki je bila po dosedanjih predpisih edini kriterij za odobritev ali zahtevo po posojilu,

določa nova uredba, da bo na odobravanje posojil za investicije vplivala vzporedno z obrestmi tudi višina ponujene udeležbe z lastnimi sredstvi v stroških investicij, zatem pogojeni rok za vrnitev posojila, rok za popolno dograditev objekta, rentabilnost investicijskega objekta, višina stroškov graditve po enoti zmogljivosti, višina proizvodnih stroškov po proizvodni enoti itd. Z odločbo o razpisu natečaja se bo določilo, katero izmed navedenih meril bo imelo na natečaju prednost. Kolikor se bo pokazala potreba, bodo uporabljena tudi druga merila.

Začetni sklad obratnih sredstev

Oblikovanje začetnega sklada obratnih sredstev gospodarskih organizacij je regulirano s posebnim odlokom zveznega izvršnega sveta.

Kot osnova za ugotovitev začetnega sklada obratnih sredstev so določeni krediti, ki so bili odobreni gospodarski organizaciji na dan 30. junija 1956. Od tega zneska se po določenem postopku odblijejo vsi namenski krediti kakor tudi zneski, ki predstavljajo namensko angažiranje obratnih sredstev.

Za določene kategorije gospodarskih organizacij, kakršne so odkupna podjetja, zunanje trgovinska podjetja, gradbena podjetja in podjetja s področja prometa se ugotavlja začetni sklad obratnih sredstev predvsem po načelu, ki je veljalo za ugotavljanje kreditov za stalna obratna sredstva teh podjetij.

Po predpisih tega odloka se je začetni sklad obratnih sredstev dodelil vsem gospodarskim organizacijam, ki na dan uveljavitve uredbe redno ali poskusno proizvajajo. Od tega so izvzete zadruge. Oblikovanje obratnih sredstev pri zadrugah bo regulirano s posebnimi predpisi.

Postopek ugotavljanja začetnega sklada obratnih sredstev bo izvajala banka. Gospodarskim organizacijam je dana možnost, da prijavljajo ugovore proti določeni višini začetnega sklada obratnih sredstev okrajnemu ljudskemu odboru. Nekatere kategorije gospodarskih organizacij predložijo svoje ugovore zveznemu ali republiškem sekretariatu za finance. Organ, ki razpravlja o ugovorih gospodarskih organizacij, so dolžni odločiti o teh ugovorih v roku 30 dni.

Investicije iz proračuna in sklada za pospeševanje gozdarstva

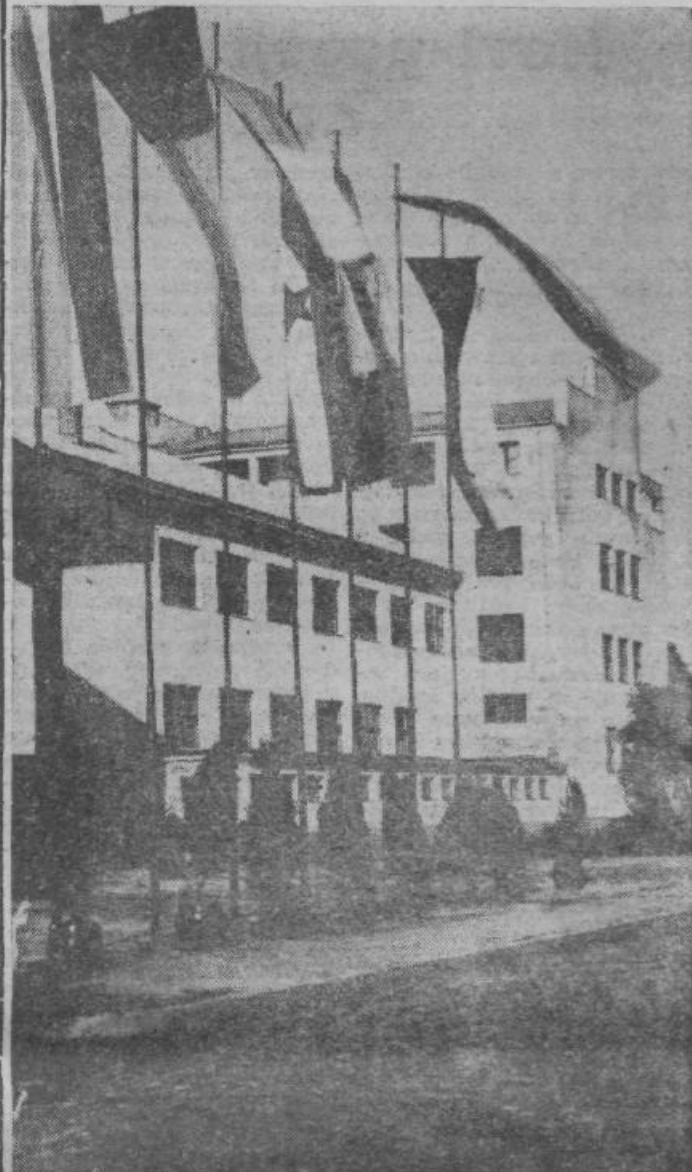
ZMANJŠAN DEPOZIT

Depozit za zagotovitev izplačila investicijskih del predstavlja pomemben instrument v finansiranju končnih del začete investicijske graditve. Z depozitom se razen tega vnaprej zagotovijo sredstva gradbenim podjetjem ali drugim izvajalcem investicij za plačilo opravljenih del ali dobavljene opreme. Obveznost položitve depozita eko-

nomsko onemogoča, da bi se začela investicijska dela, kolikor niso sredstva za vso investicijsko graditev zagotovljena. V sedanjih pogojih zmanjšanja obsega investicijske graditve vpliva depozit tudi na ustavitve graditve tistih objektov, ki so financirani iz lokalnih virov, ko za njihovo graditev niso bila v celoti zagotovljena potrebna finančna sredstva.

Izključna uporaba depozita v višini 30 % skupnega proračunskega zneska investicijske graditve pa ima tudi svoje pomanjkljivosti. Do izraza pridejo pri finansiranju investicijske graditve iz sredstev proračuna ali iz sredstev proračunskih skladov. Izkazalo se je, da presega depozit 30 % skupnega proračunskega zneska investicij, ko gre za večje perspektivne investicijske graditve, znatno sredstva, ki so določena v sedanjem proračunu za finansiranje investicij v tem letu. S tem je onemogočen začetek ali nadaljevanje graditve, ki je določena s sredstvi proračuna. To je prišlo do polnega izraza tudi v primeru finansiranja investicij iz sredstev Sklada za pospeševanje gozdarstva, ker so investicijski programi v gozdarstvu dolgo-

Tekstilni sejem v Leskovcu

Zgradba, v kateri je bil del razstave sejma v Leskovcu

Med 15. in 22. julijem je bil v Leskovcu IV. tekstilni sejem ki po številu udeležencev, razstavljalcev in obiskovalcev, pa tudi po splošnem pomenu, spada med najbolj vidne razstave domače industrijske proizvodnje. Leskovski sejem ima kot specializirana tekstilna razstava izreden komercialni pomen. To je razvidno tudi iz končnega efekta sklenjenih poslov v znesku blizu 7 milijard dinarjev, kar nadkriljuje tudi največja pričakovanja. Razen domačih tekstilnih podjetij, ki so razstavljala vse vrste volnenih in bombažnih tkanin, plastičnih materij, konfekcijske in druge tekstilne robe, so na sejmu sodelovali tudi inozemski razstav-

ljalci, ki so pretežno zastopali tovarne tekstilnih strojev.

Zanimanje za sejem je pritegnilo veliko število obiskovalcev iz države, tako da je sejem v sedmih dneh obiskalo blizu 30.000 oseb, med njimi veliko število učencev tekstilnih šol, delavcev tekstilnih tovarn, tujih obiskovalcev itd.

V času sejma je društvo tehnikov in inženirjev organiziralo predavanja s področja tekstilne proizvodnje in delovne produktivnosti v tekstilni industriji. Razen tega so organizirali praktičen prikaz dela posameznih tekstilnih strojev. Vsak dan je na sejmu izhajal tudi sejmiski časopis.

ročni, investicije pa se opravljajo v etapah.

Da bi odpravili te težave, je zvezni izvršni svet sprejel uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o izdelavi in odobritvi investicijskega programa in o položitvi depozita za zagotovitev izplačila investicijskih del.

S tem dopolnitvami in spremembami je določeno, da se za investicijska dela, ki se financirajo iz sredstev Sklada za pospeševanje gozdarstva in iz sredstev proračuna politično teritorialnih enot, depozit ne obračunava in polaga od skupnega proračunskega zneska investicij, temveč od vrednosti let-

nega programa del. S tem je odpravljena nevarnost zastoja v izvajanju teh investicij zaradi pomanjkanja sredstev za položitev depozita.

Razen tega je zvezni izvršni svet dal svoje načelno soglasje, da sme zvezni državni sekretariat za finance znižati odstotek depozita od 30 % na 10 %.

S tem se ne zmanjšujeta pomen in učinek depozita kot pozitivnega instrumenta v izvajanju določene investicijske politike, temveč se ustvarjajo uprivičene olajšave za izvršitev investicij, za katera so sredstva že zagotovljena.

Tehniki in delavci se posvetujejo o planu